

Gemeenschappelijke Afspraak over innovatie in het voortgezet onderwijs

*Op woensdag 8 juni hebben de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Maria J.A. van der Hoeven en Schoolmanagers_VO, vertegenwoordigd door Pieter
Hetteema, elkaar gevonden op de volgende uitgangspunten en activiteiten.*

Den Haag, 8 juni 2005

1. Visie op innovatie in het voortgezet onderwijs

Het is van groot belang dat in het voortgezet onderwijs sprake is van een sterke innovatiebeweging, waarbij scholen zelf innoveren met het oog op optimale leer mogelijkheden voor jongeren, en met het oog op maatschappelijke doelstellingen zoals vastgelegd in de Lissabonafspraken. Innovatie in het voortgezet onderwijs is van grote betekenis voor een florerende kennissamenleving.

Innovatie in het onderwijs wil niet zeggen dat we kiezen voor één inhoudelijke benadering. Daarvoor is de jongerenpopulatie te breed en te gevarieerd en zijn de situaties waarin scholen zich bevinden te divers. Elke school doet het op zijn eigen manier. En dat is belangrijk want scholen innoveren zelf. Dit primaat van de school komt ook op landelijk niveau tot uitdrukking; het collectief van de scholen in het voortgezet onderwijs neemt de verantwoordelijkheid voor een landelijke innovatiestrategie. Hangende de totstandkoming van een sectororganisatie voor het voortgezet onderwijs wordt dat collectief belichaamd door de Schoolmanagers VO, althans voor zover het de innovatie betreft. Zodoende wordt een impuls gegeven aan de innovatie in het voortgezet onderwijs, en wordt een betekenisvolle stap gezet in de richting van de bestuurlijke verhoudingen zoals die zijn voorzien in Koers VO.

2. Innovatieplan VO

De landelijke meerjarige aanpak voor innovatie in het voortgezet onderwijs is vevat in het document van Schoolmanagers_VO: "Innovatieplan_VO, naar een samenhangende aanpak van innovatie en schoolontwikkeling in het voortgezet onderwijs", hierna te noemen Innovatieplan VO. Dit plan voorziet in projecten, activiteiten en producten die gezamenlijk ten doel hebben de innovatie in het voortgezet onderwijs te versterken en te bevorderen.

3. Effecten en resultaten zichtbaar maken

De minister van OCW zal voor de uitvoering van dit plan in 2005 een bedrag van € 1,425 mln beschikbaar stellen. De toekenning van dit bedrag en de nadere voorwaarden waaronder die toekenning plaatsvindt, zullen zo spoedig mogelijk worden vevat in een subsidiebeschikking.

In februari 2006 zal Schoolmanagers_VO rapporteren over de voorlopige resultaten van de uitvoering van dit plan. Daarbij wordt ook een onderbouwde indicatie geven van de effecten van dit plan op de innovatiebeweging. Op basis van deze rapportage, en op basis van de stand op dat moment van de vorming van een sectororganisatie, zal de minister een besluit nemen over de wijze waarop en de voorwaarden waaronder zij haar financiële bijdrage aan het Innovatieplan VO zal voortzetten.

4. Relatie van innovatie met sectorvorming

Voor de uitvoering van de innovatiestrategie is in de toekomst een belangrijke rol weggelegd voor de toekomstige sectororganisatie. De strategie betreft dan het geheel aan innovatieve activiteiten binnen het voortgezet onderwijs. Dit kan worden gerealiseerd zodra de sectororganisatie in het voortgezet onderwijs goed op stoom gekomen is. Schoolmanagers_VO zal daarover overleg voeren met de WVO en met de besturenorganisaties. Inzet van dat overleg is dat het Innovatieplan integraal bestanddeel vormt van de visie en de taak- en rol opvatting van de te vormen sectororganisatie. Inzet van dat overleg is ook dat de sectororganisatie inhoudelijke en organisatorische verbindingen legt met aan innovatie gelieerde thema's en organisaties: ISIS, Q5, Kennisnet, ICT op School, SLOA, Platform Beroepsopleiding, Bèta&Techniek, lerarenopleidingen, wetenschap, bedrijfsleven en dergelijke.

5. Wet- en regelgeving

Geconstateerd is dat de wet vooralsnog afdoende mogelijkheden biedt om met het oog op innovatie ontheffingen op de wet- en regelgeving te verlenen. Schoolmanagers_VO en de minister maken een afspraak over een toetsingskader en een procedure voor het toepassen van deze ontheffingsmogelijkheden, zodat optimale helderheid bestaat over de criteria voor het verlenen van het ontheffingen.

6. Innovatievoorziening

Bij de uitwerking van de Innovatievoorziening zal Schoolmanagers_VO zoveel mogelijk aansturen op de sectorbrede samenhang die in artikel 4 is voorzien. Het deelproject zal moeten resulteren in een opzet voor een onafhankelijke innovatievoorziening die afdoende waarborgen bevat voor een adequate inhoudelijke, logistieke en rechtmatige financiële inzet van middelen voor innovatieprojecten. Om de minister in staat stellen vóór 2006 een beslissing te kunnen nemen over de inzet van projectmiddelen door een dergelijke innovatievoorziening, zal Schoolmanagers_VO in vóór 1 november 2005 de opzet van de beoogde Innovatievoorziening presenteren.

Over de omvang van de projectmiddelen wordt begin 2006 een beslissing genomen op basis van een gedegen onderbouwing van Schoolmanagers_VO en voorzover de rijksbegroting het toelaat. Schoolmanagers_VO doen daarvoor eveneens vóór 1 november 2005 een voorstel.

7. Intensieve betrokkenheid van onderwijspersoneel

Maximale betrokkenheid en inzet van docenten zal één van de belangrijkste pijlers moeten zijn van de innovatiestrategie in het voortgezet onderwijs. Bij de uitwerking van de innovatiestrategie zal Schoolmanagers_VO dan ook in het bijzonder aandacht besteden aan de rol van de docent en van ander onderwijspersoneel in de innovatiebeweging en onder meer aansluiten bij initiatieven die elders ondernomen worden. Daartoe zal hij aansluiten bij de initiatieven die de minister van OCW samen met de relevante organisaties van werkgevers en werknemers ontplooit.

8. Actieve inschakeling van stakeholders

Het is verder van belang dat innovatie in het voortgezet onderwijs plaatsvindt in een nauwe relatie met stakeholders van de school: leerlingen, ouders, gemeenten, jeugdzorg, bedrijven, sport, cultuur, politie en dergelijke. De vraag hoe dit op lokaal en regionaal niveau kan worden versterkt zal worden betrokken bij de uitwerking van de innovatiestrategie. Die betrokkenheid van stakeholders zal ook op landelijk niveau tot uitdrukking moeten komen, onder meer door landelijke organisaties van stakeholders actief te betrekken bij de innovatiestrategie, en door deze een prominente plaats te geven in de in het Innovatieplan VO beoogde programmaraad.

9. Relatie met activiteiten van ICT-organisaties

In het kader van het deelproject Synergie ICT-innovatie zal Schoolmanagers_VO met ICT op School en Kennisnet zodanig samenwerken dat geen doublures ontstaan tussen de activiteiten van deze drie organisaties. Ook wordt er op gelet dat geen doublures optreden tussen de Innovatiemakelaar VO en de Kennisrotonde.

10. Brede opvattingen over leren

Bij de uitwerking van het inhoudelijk concept dat is beschreven in het Innovatieplan zal de Schoolmanagers_VO de komende jaren extra aandacht besteden aan de mogelijkheden van leren buiten de school, zoals maatschappelijke stages, werkend leren, 'arbeidsnabijheid' van het voortgezet onderwijs, en meer in het algemeen de bijdrage die partners buiten de school (sport, vrijwilligerswerk, cultuur, bedrijven, kranten en dergelijke) kunnen leveren aan het leerproces en de talentontwikkeling van jongeren. Dit ligt in lijn met de Koersactie "Leren kan overal".

11. Feedback

Schoolmanagers_VO zal bij de uitvoering van dit plan tal van ervaringen en bevindingen opdoen over hoe de innovatiebeweging zich ontwikkelt, over succes en falen van innovatief initiatief van scholen, over knelpunten die belemmerend werken op de innovatie in het voortgezet onderwijs, en dergelijke. De minister hecht groot belang aan informatie hierover met het oog op haar beleidsvoering en met het oog op een zo adequaat mogelijke invulling van haar rol in deze nieuwe bestuurlijke verhoudingen. Schoolmanagers_VO stellen de minister dan ook met enige regelmaat op de hoogte hun ervaringen en bevindingen.

12. Proficiat!

De minister van OCW en Schoolmanagers_VO feliciteren elkaar van harte met deze afspraak. Deze is van belang voor de innovatie in het voortgezet onderwijs en voor de wijze waarop de ontwikkelingen in het voortgezet onderwijs tot stand gaan komen. De afspraak is daarnaast van grote betekenis voor het proces dat moet leiden tot een fundamentele omslag in de bestuurlijke verhoudingen tussen de rijksoverheid en de scholen voor voortgezet onderwijs.

Den Haag, woensdag 8 juni 2005,

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Schoolmanagers_VO

Maria J. A. van der Hoeven

Pieter Hetteema